

فارسی پایه دهم

تحلیل شعر خوانی: دلیران و مردان ایران زمین

دبیر: محمد محمدی

چو هنگامه آزمون تازه شد دگر باره ایران پرآوازه شد

قلمرو زبانی: هنگامه:وقت،زمان / پرآوازه: مشهور

قلمرو ادبی:ایران: مجاز از مردم ایران

قلمرو فکری: وقتی زمان آزمون تازه ای فرا رسید بار دیگر ایران مشهور و معروف شد

از این خطه نغز پدram پاک وزین خاک جان پرور تابناک

قلمرو زبانی: خطه: سرزمین / نغز: خوب،نیک / پدram:آراسته،نیکو

قلمرو ادبی:خاک:مجاز از سرزمین

قلمرو فکری: از این سرزمین نیک آراسته پاک و از این خاک روح بخش روشن

از این مرز فرخنده مرد خیز کنام پلنگان دشمن ستیز

قلمرو ادبی: کنام پلنگان:استعاره از ایران / پلنگان: استعاره از دلاوران

قلمرو فکری: از این مرز خجسته پهلوان پرور از این جایگاه مردمی که مانند پلنگ با دشمن می جنگند

دگر ره چنان شد هنر آشکار کز آن خیره شد دیده روزگار

قلمرو زبانی: دگر ره : دوباره / خیره: متحیر،سرگشته

قلمرو فکری: دوباره چنان هنر و کار نیک آشکار شد که مردم جهان از آن حیرت کردند

دلیران و مردان ایران زمین هژیران جنگ آور روز کین

قلمرو زبانی:هژیر: هوشیار / کین: کینه ،دشمنی

قلمرو فکری: مردم شجاع و پهلوانان ایران زمین ،هوشیاران جنگ جوی روز دشمنی

خروشان و جوشان به کردار موج فراز آمدند از کران فوج فوج

قلمرو زبانی: کران:کنار ،طرف / فوج: گروه،دسته

قلمرو فکری: مانند موج خروشان و جوشان از هر سو گروه گروه گرد هم آمدند
به مردی به میدان نهادند روی جهان شد از ایشان پر از گفت و گوی

قلمرو ادبی: روی نهادن به میدان: کنایه از وارد جنگ شدن
قلمرو فکری: مردانه وارد جنگ شدند و همه مردم جهان درباره آنها صحبت می کردند

که اینان ز آب و گل دیگرند نگهبان دین حافظ کشورند
قلمرو فکری: که این انسانها مثل دیگران نیستند آنها نگهبان دین و حافظ کشور هستند

بداندیش را آتش خرمن اند خدنگی گران بر دل دشمن اند
قلمرو زبانی: بد اندیش: بدخواه، دشمن / خدنگ : درختی است بسیار سخت که از چوب آن نیزه و تیر سازند

قلمرو فکری: مثل آتشی که خرمن را نابود می کند دشمن را از بین می برند و چون تیری ناگوار بر دل دشمن او را آزار می دهند

ز کس جز خداوندشان بیم نیست به فرهنگشان حرف تسلیم نیست

قلمرو فکری: تنها از خدای خود می ترسند و در فرهنگ آنها تسلیم وجود ندارد

فلک در شگفتی ز عزم شماست ملک آفرین گوی رزم شماست

قلمرو ادبی: جناس: عزم، رزم / در شگفتی بودن فلک : تشخیص

قلمرو فکری: آسمان از اراده محکم شما متعجب است و فرشته جنگیدن شما را تحسین می کند

شما را چو باور به یزدان بود همو مر شما را نگهبان بود

قلمرو فکری: زمانی که شما به خداوند ایمان داشته باشید پروردگار خودش نگهبان شما خواهد بود

درک و دریافت

۱. کدام ویژگی های شعر حماسی را در این سروده می توان یافت؟ دلایل خود را بنویسید.

زمینه ملی: خصوصیات و ویژگی های اخلاقی یک ملت را بیان می کند

زمینه داستانی: حماسه در بستری از حوادث شکل می گیرد و این سروده نیز داستان جنگ تحمیلی را بیان کرده است

۲. یک بار دیگر شعر را با لحن حماسی بخوانید.